

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kielce, dnia 26.04.2016 r.

PS.II.431.12.2016

ŚWIĘTOKRZYSKI URZĄD WOJEWÓDZKI w Kielcach Punkt Kancelaryjny i Obsługi Klienta	
wysł. dnia	28 KWI. 2016
L.dz.	zał.
Podpis	

Pani Magdalena Kalista
Dyrektor
Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej
typu rodzinnego Nr 1
ul. Warszawska 3
27-200 Starachowice

Świętokrzyski Urząd Wojewódzki - Wydział Polityki Społecznej przesyła wystąpienie pokontrolne z kontroli kompleksowej w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej typu rodzinnego Nr 1 w Starachowicach, ul. Warszawska 3, która odbyła się w dniu 31 marca 2016 r.

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Powiatowego i Województwa w Wydziale Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, w następującym składzie:

1. **Pani Anna Konieczna** – Inspektor Wojewódzki (legitymacja służbowa nr 14). Upoważnienie nr 235/2016 z dnia 23.03.2016 r. Inspektor kierujący zespołem inspektorów.
2. **Pani Katarzyna Arendarska** – Inspektor Wojewódzki (legitymacja służbowa nr 19). Upoważnienie nr 236/2016 z dnia 23.03.2016 r.

Kontrola przeprowadzona została na podstawie art. 122 i 122 a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015. poz. 332 ze zm.).

Kontrolą objęto stan aktualny na dzień kontroli, dotyczący funkcjonowania placówki i wychowanków.

Zakres kontroli:

1. Przestrzeganie standardów opieki i wychowania.
2. Działania placówki na rzecz utrzymywania przez dzieci kontaktów z rodziną.
3. Zaspokajanie potrzeb dzieci i respektowanie ich praw.
4. Przestrzeganie przepisów określających zasady działania placówki.

Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na podstawie których została oparta, w szczególności przez określenie stanu faktycznego oraz ujawnionych uchybień lub nieprawidłowości.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu rodzinnego Nr 1 w Starachowicach, ul. Warszawska 3, jest jednostką organizacyjną wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, prowadzoną przez powiat starachowicki.

Placówka posiada numer REGON: 292796834 i NIP: 664-19-64-225.

Placówka przeznaczona jest dla 8 wychowanków.

Dyrektorem placówki jest pani Magdalena Kalista.

Placówka funkcjonuje w oparciu o Statut, a także Regulamin Organizacyjny.

Ostatnia aktualizacja statutu miała miejsce w dniu 28 lutego 2013 r., natomiast Regulaminu w dniu 28 grudnia 2012 r. Modyfikacja wynikała ze zmiany ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w oparciu o którą funkcjonuje placówka.

W dniu kontroli, w placówce umieszczonych było 9 wychowanków, w wieku od 4 do 19 lat. W placówce przebywają sami chłopcy. Wśród wychowanków jest jedno dwuosobowe rodzeństwo.

Dwóch wychowanków przebywa w placówce od 2008 r., a pozostałe dzieci: dwoje od 2014 r., troje od 2015 r. i dwoje od 2016 r.

Czworo dzieci pochodzi z powiatu skarżyskiego, dwoje z Pruszkowa, jeden wychowanek z Poznania, jeden z Góry Śląskiej i jeden ze Starachowic. Poprzednim miejscem pobytu dzieci były: placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego (2), niepubliczna placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego (2), spokrewniona rodzina zastępcza (1) oraz rodzina biologiczna (4).

Wszystkie przebywające w placówce dzieci zostały umieszczone w niej na podstawie postanowień sądu.

W ostatnim czasie placówkę opuścił jeden wychowanek, który się usamodzielniał – powrócił do rodziny biologicznej, kontynuuje naukę.

W maju bieżącego roku usamodzielniał się jeden wychowanek, który najprawdopodobniej wróci do rodziny naturalnej. Wychowanek ma opracowany program usamodzielnienia i wyznaczonego opiekuna usamodzielnienia w osobie pani Magdaleny Kalista.

W trakcie kontroli, w placówce było 5 wychowanków, którzy wrócili ze szkoły i przedszkola, a następnie spożywali obiad.

Przestrzeganie standardów opieki i wychowania.

Opiekę całodobową wychowankom w placówce zapewniają: dyrektor placówki – pani Magdalena Kalista oraz jej ojciec, zatrudniony jako pomoc. Zarówno pani Magdalena (posiada wykształcenie wyższe pedagogiczne oraz ukończone szkolenie dla osób prowadzących placówkę typu rodzinnego), jak i jej ojciec (wykształcenie wyższe pedagogiczne) posiadają odpowiednie kwalifikacje wymagane na stanowiskach, na których są zatrudnieni.

Starsi wychowankowie za zgodą wychowawcy mogą samodzielnie opuszczać placówkę po wcześniejszym uzyskaniu zgody wychowawcy i ustaleniu miejsca do którego się udają oraz godziny powrotu.

Proces wychowawczy w placówce opiera się o system kar i nagród. Stosowane w placówce kary, to: ograniczenie dostępu do rozrywek tj.: telewizja, komputer, internet. Kary stosowane są sporadycznie, wówczas gdy metody perswazji nie działają. Konsekwencje nakładane są na wychowanków za niewłaściwe zachowanie w domu i poza nim, a także za nieprzestrzeganie regulaminu placówki. Za wyróżniające się zachowanie - wychowankowie są nagradzani. Najczęściej stosowaną nagrodą jest zwiększenie możliwości korzystania z rozrywek.

Jeden z wychowanków sprawia problemy wychowawcze, które przejawiają się w takich zachowaniach, jak: niechęć do nauki, zaburzenia emocji i zachowania.

W celu rozwiązania problemów, placówka podjęła działania w kierunku zdiagnozowania chłopca - został on przebadany przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, dostosowano wymagania edukacyjne do możliwości chłopca, zorganizowano rozmowy z psychologiem, a także dzielnicowym i kuratorem.

Zważywszy na zaburzenia w rozwoju i zachowaniu chłopca – zdaniem prowadzącej placówkę, winien on być umieszczony w placówce specjalistycznej.

Stwierdzić należy, że wychowankowie mają zapewnioną właściwą opiekę w ciągu dnia jak i w porze nocnej, a proces wychowawczy prowadzony jest w sposób prawidłowy, kompetentny i odpowiedzialny.

Działania placówki na rzecz utrzymywania przez dzieci kontaktów z rodziną.

Placówka umożliwia wychowankom utrzymywanie przez nich kontaktów z rodzicami, członkami rodzin i osobami bliskimi. Zabiega również o to, by rodzice utrzymywali kontakt ze swoimi dziećmi, zarówno podczas odwiedzin w placówce, kontakt telefoniczny jak i poprzez urlopowanie. Spośród 9 wychowanków umieszczonych w placówce, tylko w przypadku dwóch rodzin utrzymuje kontakty. W jednym przypadku jest to kontakt wychowanka z matką, a w drugim z siostrą. W ostatnim czasie tylko jeden wychowanek był urlopowany. Urlopowania odbywają się zawsze za zgodą sądu.

Zdaniem dyrektora placówki – aktualnie wśród rodzin wychowanków widoczna jest tendencja spadkowa jeżeli chodzi o utrzymywanie kontaktów rodziców z dziećmi i urlopowania dzieci do domów rodzinnych.

Zaspokajanie potrzeb dzieci i respektowanie ich praw.

Zgodnie z § 18 rozporządzenia MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720), placówka zaspakaja potrzeby dzieci, poprzez zapewnienie im:

- **pokoje mieszkalnych** – do dyspozycji wychowanków są 2 pokoje 5 - osobowe wyposażone w odpowiednie meble, tj.: tapczany, biurka, szafy ubraniowe. Pokoje są właściwie oświetlone, a ich powierzchnia zapewnia przechowywanie rzeczy osobistych. Pokoje utrzymane są w czystości;
- **łazienek z miejscem do prania i suszenia rzeczy osobistych i toalet, w ilości umożliwiającej korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność i zgodność z zasadami higieny** - placówka dysponuje 2 łazienkami z których korzystają wychowankowie. W łazienkach panują warunki zapewniające wychowankom intymność podczas korzystania z nich;
- **miejsca do nauki** – wychowankowie zazwyczaj odrabiają lekcje i uczą się w pokojach mieszkalnych, które są do tego przystosowane. Często nauka własna odbywa się również w jadalni przy dużym stole;

- **miejsca do przygotowywania posiłków, zapewniającego odpowiednie warunki do przechowywania i obróbki żywności** – w placówce jest kuchnia, do której wychowankowie mają dostęp przez całą dobę;
- **wspólnej przestrzeni mieszkalnej, w której można spożywać posiłki, stanowiącej miejsce spotkań i wypoczynku** – placówka dysponuje następującymi pomieszczeniami, w których dzieci mogą spożywać posiłki, spotykać się i wypoczywać: jadalnię oraz pomieszczeniem typu salon. Wszystkie pomieszczenia są odpowiednio wyposażone oraz estetycznie urządzone. Ponadto wychowankowie mogą korzystać z podwórka, które jest odpowiednio zagospodarowane (jest na nim altana oraz urządzenia do zabawy dla dzieci);
- **wyżywienia dostosowanego do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia dziecka i dostępu przez całą dobę do podstawowych produktów żywnościowych oraz napojów** – placówka zapewnia wychowankom 5 posiłków dziennie: śniadanie, drugie śniadanie, obiad, podwieczorek, kolację. Starsi wychowankowie pomagają w przygotowywaniu posiłków, zmywaniu naczyń, nakrywaniu do stołu. Jeden z wychowanków potrafi samodzielnie przygotować różne potrawy i wypieki. Wychowankowie przez całą dobę mają dostęp do produktów żywnościowych i napojów, które znajdują się w kuchni;
- **dostępu do opieki zdrowotnej, a także produktów leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych wraz z pokryciem udziału środków własnych dziecka – do wysokości limitu przewidzianego w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych** – opiekę lekarza pierwszego kontaktu wychowankom zapewnia Centrum Zdrowia „Vita” w Starachowicach.

Pięciu spośród wychowanków objętych jest opieką lekarzy specjalistów: 4 wychowanków jest systematycznie konsultowana z lekarzem psychiatrą, z powodu zaburzeń emocjonalnych; 3 wychowanków z neurologiem, 2 z powodu upośledzeń umysłowych, a jeden z powodu podejrzenia niedowładu kończyn górnych; 2 z lekarzem nefrologiem, z powodu nocnego moczenia; 2 z lekarzem endokrynologiem z powodu otyłości; 2 z lekarzem okulistą, z powodu wady wzroku.

Wszystkie dzieci objęte są stałą kontrolą lekarza stomatologa.

Troje spośród wychowanków posiada orzeczenie o niepełnosprawności;

- **dostępu do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, a także terapeutycznych i rewalidacyjnych, o ile takie są wskazane dla dzieci, a także dostępu do udziału w zajęciach pozalekcyjnych i rekreacyjno-sportowych** – 2 wychowanków uczestniczy w zajęciach terapeutycznych (w tym jeden w zajęciach socjoterapeutycznych) – zajęcia odbywają się w szkole. Pięcioro wychowanków uczestniczy w zajęciach wyrównawczych, które odbywają się na terenie szkoły – są to zajęcia logopedyczne i z języka polskiego. Dwóch spośród wychowanków uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych, tj.: zajęcia sportowe (piłka nożna, ręczna, koszykówka). Jeden wychowanek należy do chóru szkolnego. Również dwóch wychowanków uczęszcza na zajęcia rewalidacyjne, które organizowane są na terenie szkoły.
Placówka organizuje wychowankom różne formy spędzania czasu wolnego, w ostatnim czasie były to: dwa wyjazdy dwudniowe z opiekunami do hotelu „Uroczysko” zorganizowane w ramach Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy; spotkania integracyjne na Strzelnicy w Starachowicach z innymi placówkami z terenu powiatu; wyjścia do kina i na basen; wyjazd na obóz harcerski wszystkich wychowanków podczas letnich wakacji (w tym dwóch wychowanków na turnus rehabilitacyjno-wypoczynkowy);
- **odzieży, obuwia i innych przedmiotów osobistego użytku, stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb, zabawek odpowiednich do wieku rozwojowego dziecka, środków higieny osobistej, podręczników, pomocy i przyborów szkolnych** – wszyscy wychowankowie posiadają odpowiednią ilość odzieży, bielizny i obuwia. Systematycznie zaopatrywani są w niezbędne elementy garderoby dostosowane do indywidualnych potrzeb wychowanków i pory roku. Ostatnio miała miejsce wymiana garderoby zimowej na wiosenną. Wychowankowie zaopatrzeni są w środki higieny osobistej, tj.: mydło lub żel do kąpieli, pastę do zębów, szampony, golarki i pianki do golenia, wody toaletowe, dezodoranty, gąbki do mycia, szczoteczki do mycia zębów, toniki do twarzy i inne w zależności od indywidualnych potrzeb wychowanków. Większość środków i kosmetyków znajduje się w łazience, a część w szafkach, w pokojach wychowanków. Wszystkie dzieci zostały wyposażone w komplet książek, pomocy i przyborów szkolnych;
- **kieszonkowego (kwoty pieniężnej do dysponowania dla dzieci pow. 5 r. ż., nie niższą niż 8% z kwoty 1000 zł. ustalonej przez dyrektora placówki co miesiąc)** – wszyscy wychowankowie otrzymują kieszonkowe w wysokości od 25 zł - 30 zł miesięcznie, poza jednym najstarszym wychowankiem, który otrzymuje 50 zł

miesięcznie. Odbiór kieszonkowego, wychowankowie kwitują własnoręcznym podpisem w zeszycie prowadzonym przez placówkę. Wszyscy wychowankowie przechowują kieszonkowe w kopertach, które zabezpiecza opiekun. Wychowankowie w każdej chwili mogą pobrać potrzebną kwotę. Kieszonkowe, wychowankowie przeznaczają wyłącznie na własne potrzeby.

W placówce nie stosuje się zmniejszania kwoty kieszonkowego – prowadząca placówkę twierdzi, że nie ma powodów, dla których konieczne byłoby stosowanie tego typu konsekwencji;

- **dostępu do nauki, w tym również w szkołach usytuowanych poza miejscowością, w której znajduje się placówka oraz w systemie nauczania indywidualnego i opłatę za pobyt w bursie lub internacie, jeżeli dziecko uczy się poza miejscowością, w której znajduje się placówka, a także pomocy w nauce, w szczególności przy odrabianiu zadań domowych** – wychowankowie placówki uczęszczają do: przedszkola (2 wychowanków, w tym 1 – klasa „0”), szkół podstawowych (5 wychowanków, w tym 2 do specjalnych szkół podstawowych, z tego: 1 - klasa III, 2 – klasa IV, 2 – klasa V) i szkoły zawodowej (2 wychowanków, w tym 1 w MOS).

Trzech spośród wychowanków uczęszczających do szkół specjalnych posiada orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.

W nauce pomagają wychowankom opiekunowie.

Aktualnie placówka pokrywa opłaty związane z pobytem w internacie 1 wychowanka;

- **pokrycie kosztów przejazdu do i z miejsca uzasadnionego pobytu poza placówką** – placówka pokrywa wszystkie koszty przejazdów wychowanków, np. do lekarza, na wycieczki, do kina itp. Najwięcej wynoszą koszty przejazdów na wizyty lekarskie do Kielc (czasami kilka wizyt w jednym miesiącu).

W trakcie kontroli, kontrolujący rozmawiali z wychowankami, którzy pozytywnie wypowiadali się na temat pobytu w placówce, mówili na co przeznaczają kieszonkowe, wypowiadali się o szkole, rodzinie, wcześniejszych placówkach, w których przebywali, o swoich planach na przyszłość. Zdaniem kontrolujących, dzieci wypowiadały się swobodnie, a z treści rozmów wynikało, że są one zadowolone z pobytu w placówce.

Placówka przestrzega praw dziecka – dzieci informowane są o swoich prawach podczas rozmów opiekunów z wychowankami w placówce, a także w szkole. Dzieci posiadają

również informacje o tym, do kogo mogą się zwrócić, gdy ich prawa są nieprzestrzegane (m.in. do Rzecznika Praw Dziecka, pedagoga szkolnego, nauczycieli, policji).

Przestrzeganie przepisów określających zasady działania placówki.

W trakcie kontroli przeanalizowano dokumentację indywidualną wychowanków przebywających w placówce. Akta osobowe wychowanków zawierają wszystkie niezbędne dokumenty, o których mowa w § 8 ust. 1 rozporządzenia MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Zgodnie z wyżej cyt. rozporządzeniem w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego prowadzona jest następująca dokumentacja:

Ewidencja wychowanków – placówka prowadzi ewidencję, która zawiera min.: imię, nazwisko, datę urodzenia wychowanka, datę przyjęcia do placówki, datę opuszczenia placówki, nazwę i adres placówki do której wychowanek został skierowany, adres miejsca pracy (w przypadku wychowanków usamodzielnionych), dane adresowe rodziców, informację o postanowieniu sądu, na podstawie którego dziecko zostało umieszczone w placówce, nazwę organu kierującego dziecko do placówki.

Akta osobowe - w trakcie kontroli przeanalizowano akta osobowe wszystkich wychowanków. W aktach znajdowały się wszystkie dokumenty dotyczące dziecka i jego sytuacji, a także jego rodziny i przyjęcia dziecka do placówki: postanowienie sądu o umieszczeniu w placówce, odpis aktu urodzenia, skierowanie do placówki, dokumentacja szkolna, dokumentacja dotycząca pracy z rodziną, notatki służbowe, dokumentacja zdrowotna, opinie o wychowanku, oświadczenia rodziców o wyrażeniu zgody na leczenie szpitalne, opinie stałego zespołu o zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce.

Diagnoza psychofizyczna dziecka – dla wszystkich dzieci opracowane zostały diagnozy zgodnie z § 14 ust. 3 rozporządzenia MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Diagnoza zawiera wszystkie niezbędne informacje, o których mowa w rozporządzeniu, tj.: imię i nazwisko dziecka; datę urodzenia; datę umieszczenia dziecka w placówce; datę opracowania diagnozy; imię i nazwisko osoby, która opracowała diagnozę. Diagnoza składa się z dwóch części, pierwsza zawiera: informacje dotyczące rozwoju dziecka, w tym mocne strony dziecka i jego potrzeby w zakresie opiekuńczym, rozwojowym, emocjonalnym i społecznym; przyczyny kryzysu w rodzinie oraz

wpływ tego kryzysu na rozwój dziecka; relacje dziecka z najbliższym otoczeniem oraz osobami ważnymi dla dziecka; analizę rozwoju dziecka. Druga część diagnozy to: wskazania do dalszych działań podejmowanych w stosunku do dziecka; wskazania do dalszej pracy pedagogicznej z dzieckiem; wskazania dotyczące programu terapeutycznego; wskazania dotyczące pracy z rodziną; wskazania do pracy przygotowującej dziecko do umieszczenia go w innej formie opieki zastępczej czy instytucjonalnej; wskazania dotyczące przygotowania dziecka do usamodzielnienia.

Diagnozy opracowane zostały przez psychologa zatrudnionego w PCPR w Starachowicach, na podstawie rozmów z dziećmi, z prowadzącymi placówkę oraz analizy dokumentacji dotyczącej dzieci.

Plan pomocy dziecku – plany opracowane dla wszystkich wychowanków. W planach określone zostały cele i działania długo i krótkoterminowe. Założone cele i działania uwzględniają w szczególności wiek dziecka, jego możliwości psychofizyczne, sytuację rodzinną i przebieg procesu przygotowania dziecka do usamodzielnienia. Brak natomiast określonego celu głównego, o którym mowa w § 15 ust. 3 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Według tego zapisu, plan powinien zwierać cel pracy z dzieckiem uwzględniający powrót do rodziny, umieszczenie dziecka w rodzinie przysposabiającej lub przygotowanie do usamodzielnienia.

Zgodnie z w/w rozporządzeniem plany modyfikowane są co pół roku.

Karta pobytu – w trakcie kontroli przeanalizowano karty pobytu w placówce wszystkich wychowanków. Stwierdzono, że karty prowadzone są w formie opisowej i zawierają wszystkie obszary oceny, o których mowa w § 17 ust. 2 w/w rozporządzenia. Wpisy w kartach dokonywane są co miesiąc i odzwierciedlają aktualną sytuację dziecka.

Podsumowując stwierdzić należy, że placówka prowadzi wszystkie dokumenty wymagane rozporządzeniem MPiPS w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Stwierdzono jedynie brak celu głównego w planach pomocy dziecku.

Zgodnie z art. 136 – 138 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2013 poz. 135 ze zm.) w placówce winien działać zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, który dokonuje oceny dziecka w celu:

- ustalania aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka,

- analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną,
- modyfikowania planu pomocy dziecku,
- monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie,
- oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb,
- oceny możliwości powrotu dziecka do rodziny lub umieszczania go w rodzinnej pieczy zastępczej,
- informowania sądu o potrzebie umieszczania dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów o systemie oświaty, działalności leczniczej lub pomocy społecznej. Następnie zespół powinien dokonać okresowej oceny sytuacji dziecka w miarę potrzeb – nie rzadziej niż co pół roku, a w przypadku dziecka poniżej 3 lat nie rzadziej niż co trzy miesiące. Po dokonaniu okresowej oceny sytuacji dziecka, zespół formułuje na piśmie wniosek dotyczący zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce i przesyła go do sądu.

W placówce działa zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, w skład, którego zazwyczaj wchodzi: dyrektor placówki, rodzice wychowanków, pracownik Ośrodka Adopcyjnego, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, dyrektor i pracownik PCPR w Starachowicach, a także inne osoby, które mają wiedzę na temat dzieci przebywających w placówce.

Ostatnie posiedzenie zespołu odbyło się w dniu 11 stycznia 2016 r. Na posiedzeniu omówiono sytuacje wszystkich dzieci. Dokonano oceny zasadności dalszego pobytu dzieci w placówce, a wnioski dotyczące zasadności przesłane zostały do właściwych sądów.

Zespół ocenił, że dalszy pobyt w placówce, w przypadku wszystkich wychowanków jest zasadny.

Z posiedzeń zespołu sporządzane są protokoły, które zawierają wszystkie niezbędne informacje. Po przeanalizowaniu protokołów z ostatniego posiedzenia, stwierdzono, że w punkcie 2 dotyczącym analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną, znajdują się między innymi takie zapisy jak: „stały kontakt z wychowawcą klasy i ze szkołą, udział w zebraniach; rozmowy z dzielnicowym, psychologiem, lekarzem; dbanie o potrzeby rozwojowe i bytowe dziecka; rozwijanie zainteresowań i uzdolnień dziecka; uczenie samodzielności....”. Zdaniem kontrolujących zapisy te nie stanowią analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną, a wytyczne do dalszej pracy z dzieckiem. W związku z powyższym, zasugerowano dyrektorowi placówki, by w tej części protokołu znalazła się krótka analiza stosowanych dotychczas metod pracy z dzieckiem i rodziną (m.in. pod kątem ich skuteczności i ewentualnej modyfikacji).

W poprzednim roku kalendarzowym – 2015, odbyły się w placówce dwa posiedzenia stałych zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji wychowanków, na których omówiono aktualną sytuację dzieci oraz dokonano oceny zasadności dalszego ich pobytu w placówce.

Pierwsze posiedzenie stałego zespołu po przyjęciu dziecka do placówki, odbywa się w ciągu miesiąca do dwóch miesięcy od dnia umieszczenia dziecka w placówce. Zdaniem kontrolujących pierwsza ocena winna odbyć się nie później niż w ciągu pierwszego miesiąca pobytu dziecka w placówce.

Sytuacja prawna wychowanków obecnie przebywających w placówce przedstawia się następująco: sześcioro spośród wychowanków ma uregulowaną sytuację prawną i zgłoszeni są oni do ośrodka adopcyjnego. W przypadku pozostałej trójki dzieci – rodzice mają ograniczoną władzę rodzicielską (w tym dwoje wychowanków przebywa w placówce od marca 2016 r., a trzeci od października 2015).

Podsumowując powyższe stwierdzić należy, że prawidłowo dokonywana jest okresowa ocena sytuacji dzieci, w tym zasadność dalszego ich pobytu w placówce. Należy jedynie w terminie krótszym dokonywać oceny sytuacji dzieci nowoprzyjętych do placówki oraz zmodyfikować zapisy w punkcie 2 protokołu z posiedzenia stałego zespołu.

Placówka realizując swoje zdania współpracuje z różnymi instytucjami, a w szczególności: sądami rodzinnymi, PCPR – ami, Organizatorem Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Starachowicach, Policją, Ośrodkiem Adopcyjnym w Kielcach, Poradniami Psychologiczno-Pedagogicznymi, rodzinami biologicznymi wychowanków, OPS – ami, z terenu których pochodzą wychowankowie oraz szkołami do których uczęszczają wychowankowie.

Ocena realizacji zadań placówki objętych zakresem kontroli:

Przestrzeganie standardów opieki i wychowania – placówka w sposób prawidłowy wypełnia funkcję opiekuńczo-wychowawczą. Dzieci mają zapewnioną właściwą opiekę całodobową, a proces wychowawczy prowadzony jest w sposób odpowiedzialny i przemyślany, dostosowany do indywidualnych potrzeb i możliwości wychowanków.

Zadanie realizowane prawidłowo.

Działania placówki na rzecz utrzymywania przez dzieci kontaktów z rodziną – placówka współpracuje z rodzinami wychowanków w zakresie utrzymywania przez nich kontaktów

z rodzicami. Umożliwia dzieciom bezpośredni kontakt z rodzicami podczas odwiedzin rodziców w placówce i urlopowań do domów rodzinnych jak i w formie telefonicznej.

Zadanie realizowane prawidłowo.

Zaspokajanie potrzeb dzieci i respektowanie ich praw - wychowankowie mają zapewnione bardzo dobre warunki do prawidłowego rozwoju psychicznego, fizycznego i kulturalnego, a także do rozwijania swoich zainteresowań. Placówka respektuje prawa dziecka.

Dyrektor placówki i osoba zatrudniona do pomocy, z zaangażowaniem i poświęceniem starają się stworzyć wychowankom optymalne warunki rozwoju.

Zadanie realizowane prawidłowo.

Przestrzeganie przepisów określających zasady działania placówki – placówka prowadzi wszystkie dokumenty wymagane rozporządzeniem MPiPS w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Dokumentacja prowadzona jest w sposób rzetelny i prawidłowy, a stwierdzone podczas kontroli uchybienia (w protokołach zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka – brak analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną, zbyt późno dokonywana ocena sytuacji dzieci nowoprzyjętych do placówki oraz brak celu głównego w planach pomocy dziecku) nie wpłynęły niekorzystnie na rozwój wychowanków, ponieważ proces wychowawczy w placówce prowadzony jest w sposób prawidłowy.

Zadanie realizowane jest prawidłowo z uchybieniami.

Ustaleń dokonano w oparciu o:

- rozmowę z dyrektorem placówki, osobą zatrudnioną w placówce do pomocy oraz z wychowankami,
- analizę dokumentacji dotyczącej funkcjonowania placówki oraz indywidualnej wychowanków,
- oględzin i wizji lokalnej pomieszczeń placówki.

Mając na uwadze powyższe wydaje się następujące zalecenia:

1. Uzupelnic plany pomocy dziecku o cel glowny pracy z dzieckiem, o ktorym mowa w § 15 ust. 3 rozporzadzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastepczej.
2. W punkcie 2 protokolu z posiedzenia zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, dotyczacym analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodzina – dokonac analizy stosowanych dotychczas metod pracy z dzieckiem i rodzina.

Pouczenie

Zgodnie z art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2013 poz. 135 ze zm.) kontrolowana jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. Wojewoda, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń przedstawi stanowisko w sprawie ich uwzględnienia. W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska wojewody, do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń. W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez wojewodę, kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska wojewody, do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 197 e i 197 f ustawy o której mowa, w przypadku niepodjęcia lub niewykonania czynności wynikających z zaleceń pokontrolnych, mających na celu ograniczenie lub likwidację stwierdzonych istotnych uchybień lub nieprawidłowości w funkcjonowaniu placówki opiekuńczo-wychowawczej, wojewoda może orzec o czasowym lub stałym cofnięciu zezwolenia na prowadzenie tej placówki.

Jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli zostaną ujawnione rażące zaniedbania lub zaniechania realizacji obowiązków ustawowych, wojewoda może wezwać jednostkę samorządu terytorialnego do wyznaczenia wykonawcy zastępczego, w terminie nie dłuższym niż 2 miesiące od dnia otrzymania wezwania.

W przypadku niewyznaczenia przez jednostkę samorządu terytorialnego wykonawcę zastępczego w terminie, o którym mowa, wojewoda może wystąpić do sądu administracyjnego ze skargą na bezczynność organu jednostki samorządu terytorialnego.

Zgodnie z art. 198 ustawy - kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 10 000 zł.

Anna Kowalczyk
Sławomir Arendowski
(podpisy inspektorów)

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Anna Graczyk
(zarządca województwa)
Wydziału Polityki Społecznej

